Diplomaosztók

Munkatársunktól

Ezen a héten folytatódnak a diplomaosztó ünnepségek a Szegedi Tudományegyetemen. A bölcsészettudományi kar végzős hallgatói július 1-jén, szombaton két „menetben", 10 és 12 órától veszik át okleveleiket az Ifjúsági Házban. Ugyanezen a napon 10, illetve 14 órakor kezdődik a természettudományi kar diplomaosztója a Szegedi Nemzeti Színházban. Az állam- és jogtudományi kar végzős hallgatóit július 2-án, vasárnap 10 órától és 12.30-tól avatják jogi doktorokká a színházban.

Hetvenöt éves az egyetemi énekkar

Koncerttel ünnepelnek

Idén ünnepli fennállásának hetvenötödik évfordulóját a Szegedi Egyetemi Énekkar. Ennek kapcsán a kórus két karnagyával, Szász Krisztinával és Kohlmann Péterrel beszélgettünk, akik többek közt azt is elmondták, hogy az évfordulóról november 18-án, szombaton egy jubileumi koncerttel emlékeznek meg.

– Mit lehet tudni az egyetemi énekkar múltjáról?

– K. P.: A zenekar múltjáról, a kezdetekről nagyon kevés pontos információ áll rendelkezésünkre. Már az egyetem Szegedre történő áttelepülésekor, 1921-ben megalakult az egyetemi énekkar. Sajnos a karnagyokról sem tudunk sokkal többet azon kívül, hogy Kertész Lajos volt az, aki a hatvanas évekig vezette az együttest. Az ezt követő egy-két évben sűrűn váltakoztak a karnagyok, majd végül a hatvanas évek közepétől Szécsi József állt elég hosszan az énekkar élén.

– Kikből állt akkor, és kikből áll most az énekkar?

– K. P.: Leginkább egyetemistákból, de különösen régebben jellemző volt az, hogy az egyetemi dolgozók, oktatók is részt vettek az énekkar munkájában, illetve voltak olyan tagok, akik már elvégezték az egyetemet, de szívesen visszajártak a kórusba énekelni.

– Hogyan kerültek az énekkar élére és mióta karnagyok?

– K. P.: 1985-ben Cser Miklós és Gyüdi Sándor vették át az énekkar vezetését Szécsi Józseftől. Mikor Cser Miklós elkerült Szegedről, Gyüdi Sándornak pedig színházi és egyéb munkái miatt nem maradt elég ideje az egyetemi énekkarra, úgy gondolta, hogy felvesz két segédkarnagyot. Ezek lettünk mi. Pontosan 1996 januárjától vagyunk az énekkar karnagyai.

– Milyen rendezvényeken szoktak részt venni?

– Sz. K.: A beíratkozás hét végéjén egy kórustábort tartunk, melyen a régiekkel együtt már az új tagok is részt vesznek. Itt a közösségformálás, illetve az új művek megtanulása a cél. Az október eleji őszi kulturális fesztivál megnyitóján minden alkalommal részt veszünk, általában az Universitas szimfonikus zenekarral együtt. Majd a különböző városi rendezvényeken, így a tavaszi Éneklő Ifjúság hangversenyen, ahol a város összes kórusa megmutathatja magát, májusban az egyházzenei heteken énekelünk, ezen kívül az egyetem karácsonyi koncertjén, templomi karácsonyi hangversenyeken és a mindig aktuális évfordulókon is jelen szoktunk lenni. Fontosnak tartjuk, hogy a szegediek tudják, hogy létezünk és működünk.

– A működéshez szükséges anyagi feltételeket honnan teremtik elő?

– Sz. K.: Az egyetemnek van egy kulturális kuratóriuma, amely évente két-három alkalommal nyújt pályázati támogatásokat, általában az öntevékeny csoportok számára. Ennek mértéke igen változó, de most a jubileum alkalmával igyekeznek segíteni bennünket. Ezenkívül városi pályázatokon is részt szoktunk venni.

– K. P.: Régebben sokkal kiszámíthatóbb volt a kórus támogatása. Akkoriban az egyetemnek volt pénze arra, hogy az énekkarnak saját egyenruhája legyen, ami ma már sajnos elképzelhetetlen. A szűkös anyagi lehetőségek megnehezítik a különböző utazások, fellépések szervezését.

– Mire készülnek a jubileumi koncert alkalmával?

– Sz. K.: November 18-ára, szombatra szervezzük. Terveink szerint ez egynapos, de igen tartalmas rendezvény lesz. Kora délután nosztalgiával kezdenénk, amikor a régi tagok által hozott fotókat, hang és képfelvételeket, egyéb tárgyi emlékeket tekintjük meg. Ezt egy próba követi fél hattól, majd este hét órai kezdettel kerül sor az ünnepi koncertre a Szegedi Tudományegyetem Dugonics téri épületének aulájában. A koncert több részből áll, először a régi tagok részvételével igazi örökzöld műveket énekelünk. Ezt a jelenlegi kórus fellépése követi, majd rövid szünet után valószínűleg egy Bach-kantátát adunk elő. A rendezvényt közös vacsorával egybekötött buli zárja. Szeretnénk egy jubileumi kiadványt is megjelentetni, amelyben gazdagon illusztrálva mutatnánk be a régi karnagyokat, illetve a mostani kórust.

Arany T. János

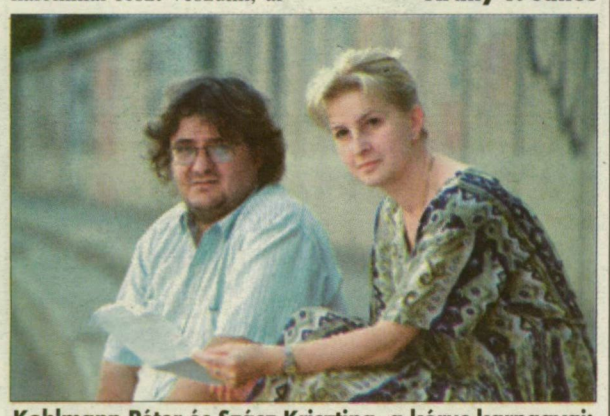

Kohlmann Péter és Szász Krisztina, a kórus karnagyai: „Fontosnak tartjuk, hogy a szegediek tudják: létezünk és működünk." *(Fotó: Karnok Csaba)*

Belga professzorral a nyelvoktatásról

„A hiba pozitív dolog"

Didier Dupont a SZTE Juhász Gyula Tanárképző Főiskolai Kar Idegen Nyelvi Lektorátusa és Francia Nyelvi Tanszéke vendégeként a közelmúltban több előadást is tartott a főiskolán. A belga professzor lapunknak adott interjújában egyebek mellett elmondta: a nyelvoktatás eredményessége szempontjából az anyagi ráfordítás és a motiváltság a legfontosabb tényezők.

Didier Dupont: A ma ejtett hiba holnap pontos tudássá válik. *(Fotó: Schmidt Andrea)*

– A mons-i egyetem nemzetközi tolmács- és fordítóképző főiskola professzoraként már nagyon sok országban járt. Milyen tapasztalatai vannak a francia nyelvi képzést illetően?

– Szakmai okokból valóban sokat utaztam már a világban, Latin-Amerikától kezdve Afrikán át Ázsiáig, s tapasztalatom szerint bármilyen képzés, így a nyelvoktatás is financiális kérdés. Természetesen azok az országok mutatnak fel jobb eredményeket, amelyek több pénzt fektetnek az oktatásba, a nyelvtanításba. A másik fontos kérdés a nyelvtanulásban a motiváció. Több ország jellemzője a nyelvi pluralizmus. Az afrikai országokban, például Zairében a francia a hivatalos nyelv az oktatásban. Ezzel az a probléma, hogy a gyermekek nem az anyanyelvükön szerzik meg az alapvető tudást, pedig jobb lenne, ha az oktatás azon folyna, mert tudományosan bizonyított, hogy minél jobban ismeri valaki az anyanyelvét, annál könnyebben és jobban sajátít el idegen nyelveket. Azt gondolom, hogy egy többnyelvű államban először az anyanyelv oktatását kell fejleszteni, s csak azt követően foglalkozni komolyan valamilyen idegen nyelvvel. Utazásaim során megfigyeltem, hogy a többnyelvű országban élők, a kisebb nyelvet beszélők sokkal szívesebben tanulnak meg egy világnyelvet. A magyarok például tisztában vannak azzal, hogy nem elég magyarul tudniuk. Ugyanez már nem mondható el az amerikaiakról vagy a franciákról, pedig tudniuk kellene, hogy ma már az egy nyelvet ismerő ember élő halott. A „nagyoknak" el kell felejteniük azt az együttműködési formát, kapitalista szemléletet, amely azonnali hasznot remél a beruházásaiból.

– A globalizáció az idegen nyelvek közül leginkább az angolnak kedvez. Ön szerint lehet-e, egyáltalán kell-e az angol nyelv befolyását csökkenteni?

– Én nem nyelvi rivalizációként fogom fel ezt a problémát. Szerintem nem az angol nyelv befolyását kell csökkenteni, hanem a többi nyelv felemelkedését is lehetővé kell tenni. Fontos lenne, hogy olyan nemzetközi mozgalmak szerveződjenek, amelyek komoly szerepet vállalnak például a frankofón vagy az espanofón kultúra terjesztésében. A nyelvi és kulturális alapon nyugvó csoportosulásoknak amellett, hogy segítik egy adott ország nyelvi fejlődését, illetve más nyelvek újra- és felértékelését az angollal szemben, természetesen gazdasági kihatásai is vannak.

– Az előbb a magyarokat hozta szóba, kíváncsi lennék arra, milyennek ítéli meg az idegen nyelvi képzésünket, azon belül is a francia nyelvoktatási rendszerünket?

– A volt keleti blokk országaiban, így Magyarországon is egészében véve jónak tartom az idegen nyelvi képzést, minek után nem változtatnék a rendszeren. Csupán egy tanácsom lenne: kevésbé könyvízűen, sokkal inkább kommunikatív módon oktassák az idegen nyelvet. Azt tapasztaltam ugyanis, hogy a magyar diákok írásban sokkal jobbak, mint élő beszédben. A magyaroknak sokkal több kommunikációs gyakorlatot kell végezniük ahhoz, hogy már a kezdetektől fogva elősegítsék a beszédkészség fejlesztését. Meg kell törni azt a félénkséget, ami a beszédben gátat szab. A nyelvtanulásban a hiba pozitív dolog, hiszen egy új nyelv elsajátításánál végig instabil helyzetben van az ember, ám azt ne feledjék: a ma ejtett hiba holnap pontos tudássá válik. Ahhoz azonban, hogy hibázzunk, vagy a hibát javítani tudjuk, beszélni kell!

Szabó C. Szilárd

Lektorátusi kapcsolat

Didier Dupont, a Mons-Hainaut Állami Egyetem Nemzetközi Tolmács- és Fordítóképző Főiskola Továbbképző Központjának igazgatója és dr. Nagy Erzsébet, a SZTE Juhász Gyula Tanárképző Főiskolai Kar Idegennyelvi Lektorátusa vezetőjének koordinálásával immáron öt esztendeje tárcaközi szerződés keretében nyelv- és szaknyelvoktatását fejlesztő együttműködés folyik, amely 1999 óta a Socrates-Erasmus program keretében él tovább. A kiváló belga stiliszta és kollégái már többször jártak a tanárképző főiskolán, ahol az oktatóknak és a hallgatóknak tartottak előadást.

Módosított felsőoktatási törvény

Az országgyűlés által nemrég módosított felsőoktatási törvény alapján ezentúl a hittudományi képzés is olyan mértékű állami támogatásban részesül, mint a világi felsőoktatás. Az is a módosítás része, hogy a Magyar Akkreditációs Bizottság véleményt nyilvánít az egyetemi és főiskolai tanárok kinevezéséről.

A hitéleti és hittudományi képzés a világi felsőoktatási szakokkal azonos finanszírozási csoportba kerül, mivel az országgyűlés elfogadta a felsőoktatási és a közoktatási törvények módosítására benyújtott javaslatot. A változtatások egy része a Magyar Köztársaság és az Apostoli Szentszék között létrejött megállapodással, valamint a kormány és történelmi egyházak között aláírt egyezményekkel van összefüggésben. A törvény kimondja: az egyházak által létesített egyetemek, illetve főiskolák működéséhez, az 1991-es törvény értelmében kárpótlásban részesülő egyházak felsőoktatási intézményeinek fenntartásához és fejlesztéséhez az állam azonos mértékben biztosítja a költségvetési támogatásokat, mint az állami felsőoktatási intézményeknek.

A módosított törvény az oktatási miniszter szabályozási feladatává teszi a kiemelt munkavégzésért járó kereset-kiegészítés feltételeinek és legkisebb összegének meghatározását. A jogszabály értelmében Széchenyi István ösztöndíjban részesülhetnek azok az oktatók, akiket az oktatási miniszter által létrehozott kuratórium arra érdemesnek ítél.

A Magyar Akkreditációs Bizottság (MAB) véleményt nyilvánít az egyetemi és főiskolai tanárok kinevezéséről. Ha a személyi javaslattal kapcsolatban ellenvéleményt fogalmaz meg, az oktatási miniszter visszaküldi a felsőoktatási intézménynek megfontolásra az előterjesztést. – Az akkreditációs bizottság bevonása a professzorok kinevezésébe felvetette azt a kérdést, hol húzódik az egyetemi autonómia határa. Úgy vélem azonban olyan kompromisszumos döntés született, amely elfogadható a felsőoktatási intézmények számára is: vagyis a MAB előzetesen, még az intézményi tanácsok döntéshozása előtt mond véleményt a kinevezésre felterjesztett jelöltekről – nyilatkozta lapunknak *dr. Dobozy Attila* bőrgyógyász professzor, a MAB, illetve a Felsőoktatási és Tudományos Tanács (FTT) tagja. A MAB véleményének kikérésével ugyanakkor megnyúlik az egyetemi tanári kinevezések folyamata. Az akkreditációs bizottság bevonását sokan azzal indokolták, hogy az intézményi tanácsok gyakran személyes érdekek alapján terjesztenek fel valakit az egyetemi tanári címre. Ezzel részben egyetért *dr. Mészáros Rezső*, a Magyar Rektori Konferencia elnöke, aki egy országos napilapnak nyilatkozva úgy vélte, az idén néhány előterjesztés csak azért csúszott át az intézményi tanácsokon, mert senki nem akarta veszélyeztetni az integráció után kialakult törékeny békét.

A módosított felsőoktatási törvény újdonsága az is, hogy a Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája mellett a Doktorandusz Hallgatók Országos Szövetsége is a megjelenik a hallgatói önkormányzatokról szóló fejezetekben.

H. Sz.

Értékelt a MAB

Budapest (MTI)

A Magyar Akkreditációs Bizottság jelentése szerint a magyar felsőoktatásban az oktatott szakok közel egynegyedének minősége nemzetközi színvonalú, hetven százaléka pedig kiállta a minőségi vizsga próbáját.

A MAB vizsgálata során összesen 1647 szakot vett górcső alá. A testület elmúlt nyolc évben végzett vizsgálatainak alapján készült jelentés szerint: a minősítési eljárás során a MAB megállapította, hogy a magyar felsőoktatási intézmények szakainak 24 százaléka kiváló. Erősnek, vagyis a magyar követelményeknek megfelelőnek minősítették a szakok 37,5 százalékát. A szakok harmadánál állapították meg, hogy van valamilyen tennivaló a minőséggel kapcsolatosan. A testület az országban 15 szakot, azaz a szakok közel egy százalékát nem találta megfelelőnek.

A Magyar Akkreditációs Bizottság (MAB) várhatóan június 30-áig befejezi az összes Magyarországon működő felsőoktatási intézmény akkreditációját, az integráció minőségi értékelése 2003-tól várható. A jelentésből kiderül, hogy a MAB a tavaly év végéig fennálló intézményi struktúrában 87 egyetem és főiskola minősítését zárta le. Két intézményről egy hét múlva határoz.

Nyolc évre szóló akkreditációt összesen 58 intézmény kapott, ennél rövidebb időre szóló minősítést adott a testület 27 intézménynek. A testület az öt egyházi fenntartású egyetemből négyet már akkreditált, és az ötödiké is lezárul júniusban. Akkreditációt kapott 23 egyházi főiskola is. A hat magán, illetve alapítványi főiskola közül öt kapott minősítést, az utolsó szintén júniusban számíthat az akkreditációra.

Nyilvántartott kutatások

Munkatársunktól

A Szegedi Tudományegyetem kutatóinak és az általuk végzett tudományos projekteknek az adatait tartalmazó nyilvántartó rendszer bevezetéséről határozott legutóbbi ülésén az intézmény tanácsa. A Reseda névre keresztelt kutatásnyilvántartó rendszer fejlesztése 1997 közepén kezdődött, amikor a művelődési és közoktatási minisztérium tudományos ügyek főosztályának felhívására hat intézmény – köztük a Szegedi Universitas Egyesülés – jelezte részvételi szándékát a rendszer kidolgozását támogató FEFA-projektre. A rendszert eddig csak az egykori JATE számítógépes hálózatára telepítették, de az adatbázis feltöltése még ezeken a karokon is várat magára. A most született határozat feltehetően meggyorsítja a kutatás-fejlesztési eredményeket nyilvántartó rendszer kiépítését.

A nyilvántartó rendszer használatára jogosult oktatók és kutatók ezen keresztül megismerhetik az egyetemen folyó különböző kutatómunkákat, az azokkal foglalkozó tudományos csoportokat, a kutatásfejlesztésről készült statisztikákat. Az adatok publikus része az intézmény internetes oldalán is elérhető lesz.